

Varhaiskasvatuslain muutokset 1.8.2021

Lasten ja nuorten lautakunta 15.06.2021 § 37
370/02.05.00.00/2021

Taustaa

Varhaiskasvatuslakia (540/2018) on täsmennetty kahden pykälän osalta. Varhaiskasvatuslain 36 § koskee päiväkodin henkilöstön mitoituksista poikkeamista ja 57 a ja b § koskevat henkilökunnan ilmoitusvelvollisuutta. Lain täsmennykset astuvat voimaan 1.8.2021 alkaen.

36 § Päiväkodin mitoituksista poikkeaminen

Voimassa olevassa varhaiskasvatuslaissa on määritelty mitoituksista poikkeaminen niin, että lapsista johtuvista poissaoloista johtuen mitoituksista on voitu tilapäisesti poiketa. Uudella lisäyksellä henkilöstömitoitusta koskevaa säännöstä tarkennetaan siten, että siinä nimenomaisesti kielletään säädetystä mitoituksista poikkeaminen henkilöstön poissaolojen takia. Lisäyksen tarkoituksena on selkeyttää voimassa olevaa säännöstä.

Nykyinen lakiteksti:

"Päiväkodissa voidaan poiketa 35 §:ssä tarkoitetuista suhdeluvuista, jos lasten keskimääräiset varhaiskasvuspäivät ovat jatkuvasti huomattavasti vähäisemmät kuin toimintapäivät. Poikkeaminen voi tapahtua siten, ettei lapsia ole muutoin kuin lyhytaikaisesti yhtäaikaisesti päiväkodissa enempää kuin suhdeluku edellyttää. Lisäksi 35 §:ssä tarkoitetuista suhdeluvuista voidaan poiketa tilapäisesti ja lyhytaikaisesti laajennettaessa lapsen varhaiskasvatusaikaa 17 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla."

Uusi lisäys:

"Poikkeaminen 35 §:ssä tarkoitettusta suhdeluvusta ei ole sallittua henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä."

Vaikutukset toiminnan järjestäjän kannalta

Toiminnan järjestäjän kannalta tämä tarkoittaa entistä tarkempia sijaisjärjestelyjä, koska henkilöstön poissaolot eivät saa vaikuttaa suhdelukuun alittavasti.

57 a §. Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Lain kohta on uusi ja sen tarkoituksena on vahvistaa varhaiskasvatuksen henkilöstön keinoja puuttua mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti, jos hän tehtävissään huomaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamisessa. Ilmoitusvelvollisuus koskee varhaiskasvatuslain 26-30 § määriteltyä henkilöstöä eli varhaiskasvatuksen opettajia, - lastenhoitajia, - sosionomeja, - erityisopettajia ja perhepäivähoitajia. Henkilöstön ilmoitusvelvollisuuden voidaan katsoa kehittävän myös varhaiskasvatuksen toimipaikkojen omavalvontakulttuuria.

57 b §. Toimenpiteet ilmoituksen johdosta

Lain kohta on uusi ja tässä ohjeistetaan ilmoitusvelvollisuuden toimintaohjeet. Tässä pykälässä on kuvattu tarkasti ne toimenpiteet, mihin

päiväkodinjohtajan tai varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan tulee ryhtyä ilmoituksen saatuaan.

”Varhaiskasvatuksen toimipaikan toiminnasta vastaavan henkilön tulee ilman aiheetonta viivytystä käynnistää tarvittavat toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei pystytä itsenäisesti poistamaan varhaiskasvatuksen toimipaikassa, on varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan annettava asiassa tarpeellista ohjausta ja neuvontaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi.

Varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan on ilmoitettava asiasta edelleen aluehallintovirastolle tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei em. mainituista toimenpiteistä huolimatta poisteta.

Aluehallintovirasto tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen epäkohdan poistamiseksi ja päättää sitä koskevista lisätoimenpiteistä siten kuin 58 §:ssä säädetään.

Ilmoituksen tehneellä henkilöllä on kohtuullisen ajan kuluessa oikeus saada tietää mihin toimenpiteisiin ilmoituksen johdosta on ryhdytty.

Jos varhaiskasvatustoimintaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi muutetaan ja muutoksella on erityistä merkitystä lapsen kasvun ja kehityksen kannalta, muutoksesta ilmoitettava muutoksen kohteena olevan lapsen vanhemmalle tai muulle huoltajalle.”

Vaikutukset toiminnan järjestäjän kannalta

Varhaiskasvatuksen järjestäjän kannalta uusi lain kohta edellyttää, että henkilöstöä perehdytetään riittävästi, jotta henkilöstö ymmärtää ilmoitusvelvollisuuden ja siihen liittyvän salassapitosääntelyn oikein. Ilmoitusten osalta rekisterinpitäjänä olevan varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee tehdä tietosuoja-asetuksen 35 artiklassa tarkoitettu vaikutustenarviointi.

Uusi lain kohta saattaa näin ollen lisätä varhaiskasvatuksen hallinnon työtä, ohjausten, ilmoitusten jatkotoimenpiteiden ja vaikutusten arvioinnin osalta.

Valmistelija	Taina Vainio, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5275
Esittelijä	Varhaiskasvatuspäällikkö
Ehdotus	Lasten ja nuorten lautakunta merkitsee varhaiskasvatuslain muutokset tiedokseen.
Päätös	Lasten ja nuorten lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.